

ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

OFFICE OF THE CONSTITUTIONAL COURT

เลขที่ 120 ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ 0 2141 7777 โทรสาร 0 2143 9525

www.constitutionalcourt.or.th

120 Chaeng Wattana Rd., Laksi District, Bangkok 10210

Tel. (66) 2141 7777 Fax. (66) 2143 9525

ข่าวที่ ๑๑/๒๕๕๕

วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

ผลการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ในวันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕
ที่สำคัญ มีดังนี้

๑. พิจารณาคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง (ผู้ร้อง) กรณีขอให้มีคำสั่งยุบพรรคเพื่อนเกษตรกรไทย (ผู้ถูกร้อง) (คำวินิจฉัยที่ ๘-๗/๒๕๕๕)

ประเด็นวินิจฉัย มีเหตุให้ยุบพรรคเพื่อนเกษตรกรไทย ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓ ประกอบมาตรา ๔๒ วรรคสอง และกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องจะถูกลงโทษตาม มาตรา ๘๗ หรือไม่

ผลของคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า หัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องไม่ได้รายงานการดำเนินกิจการของพรรคให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และเมื่อผู้ร้องแจ้งให้หัวหน้าพรรคจัดทำรายงานให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องก็ได้ดำเนินการแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่นายทะเบียนสั่งให้หัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องรายงานการดำเนินกิจการของพรรคภายในระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วมิได้รายงานโดยไม่มีเหตุผลอันควรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคสอง จึงมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคเพื่อนเกษตรกรไทย ผู้ถูกร้อง ตามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓ ประกอบมาตรา ๔๒ วรรคสอง

เมื่อมีเหตุให้พรรคเพื่อนเกษตรกรไทย ผู้ถูกร้อง ต้องถูกยุบด้วยเหตุที่ฝ่าฝืน มาตรา ๔๒ วรรคสอง แล้วศาลรัฐธรรมนูญจึงสั่งให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคจะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๗

๒. พิจารณาคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง (ผู้ร้อง) กรณีขอให้มีคำสั่งยุบพรรคสยาม (ผู้ถูกร้อง) (คำวินิจฉัยที่ ๑๐ - ๑๑/๒๕๕๕)

ประเด็นวินิจฉัย มีเหตุให้ยุบพรรคสยาม ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๔๒ วรรคสอง และกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องจะถูกลงโทษตาม มาตรา ๙๗ หรือไม่

ผลของคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า หัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องไม่ได้รายงานการดำเนินกิจการของพรรคให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และเมื่อผู้ร้องแจ้งให้หัวหน้าพรรคจัดทำรายงานให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องก็ได้ดำเนินการแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่นายทะเบียนสั่งให้หัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องรายงานการดำเนินกิจการของพรรคภายในระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วมิได้รายงานโดยไม่มีเหตุผลอันควรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคสอง จึงมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคสยาม ผู้ถูกร้อง ตามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๔๒ วรรคสอง

เมื่อมีเหตุให้พรรคสยาม ผู้ถูกร้อง ต้องถูกยุบด้วยเหตุที่ฝ่าฝืน มาตรา ๔๒ วรรคสอง แล้วศาลรัฐธรรมนูญจึงสั่งให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคจะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗

๓. พิจารณาคำร้องของศาลฎีกา ที่ส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีอาญาของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ คดีหมายเลขดำที่ ๒๒๙/๒๕๔๗ หมายเลขแดงที่ ๘๒๔/๒๕๔๘ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ (คำวินิจฉัยที่ ๑๒/๒๕๕๕)

ประเด็นวินิจฉัย พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๙ วรรคสอง มาตรา ๔๐ (๕) ประกอบมาตรา ๓๐ หรือไม่

ผลของคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเสียงข้างมาก (๕ : ๔ เสียง) วินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๔ ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น” เป็นบทบัญญัติที่สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับผิดตามนิติบุคคล จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด” จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว กรณีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่าบทบัญญัติของพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราอื่นใดอีก

๔. พิจารณาคำร้องของศาลจังหวัดอุทัยธานี ส่งคำโต้แย้งของจำเลยเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ (คำสั่งที่ ๑๐/๒๕๕๕)

ประเด็นวินิจฉัย พระราชบัญญัติสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ มาตรา ๓๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๓ หรือไม่

ผลของคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ มาตรา ๓๙ ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดเสนอขายหรือขายสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และยังไม่ได้ออกรางวัลเกินราคาที่กำหนดในสลากกินแบ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท” เป็นบทบัญญัติที่กำหนดความผิดและกำหนดโทษผู้กระทำการฝ่าฝืนมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค จึงเป็นการจำกัดเสรีภาพเท่าที่จำเป็นและพอสมควรแก่เหตุตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ ซึ่งให้อำนาจกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจึงเห็นว่า คำโต้แย้งของจำเลยไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้อง

๕. พิจารณาคำร้องของศาลปกครองขอนแก่น ส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีในคดีหมายเลขดำที่ ๑๙/๒๕๕๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ (คำสั่งที่ ๑๑/๒๕๕๕)

ประเด็นวินิจฉัย พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

ผลของคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ ที่บัญญัติว่า “ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้...(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยศุลกากร กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ในฐานความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้ กฎหมายว่าด้วยที่ดิน ในฐานความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง และกฎหมายว่าด้วยการพนัน ในฐานความผิดเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก” เป็นบทบัญญัติที่กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน และเป็นบทบัญญัติมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้แก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ศาลรัฐธรรมนูญจึงเห็นว่า คำโต้แย้งของจำเลยไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้อง

.....